

Dosarul nr. 3ra-501/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Gheorghieș, A. Toderaș, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Grecu Iurie,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Iurie împotriva șefului adjunct a Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni Crudu Ion, primarului s. Ciuciulea raionul Glodeni Calistru Ilie, Primăriei s. Ciuciulea raionul Glodeni cu privire la constatarea nulității răspunsului, acordarea suportului financiar, repararea prejudiciului moral cauzat,

împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 25 noiembrie 2019, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată împotriva șefului adjunct al Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni Crudu Ion, primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei și Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni cu privire la constatarea nulității răspunsului, acordarea suportului financiar, repararea prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii a indicat că. la 15 iulie 2020, a depus cerere către șeful adjunct al Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni Crudu Ion prin care a solicitat acordarea unui suport financiar potrivit prevederilor art. 47 alin. (1) din Constituția RM și a Hotărârea Guvernului nr. 716 din 18 iulie 2018.

La 29 iulie 2020, cererea depusă a fost redirectionată cu nr. 767 către primarul s. Ciuciulea raionul Glodeni. Astfel, reclamantul nu a primit răspuns la cererea sa.

Reclamantul a menționat că, șeful adjunct al Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni a omis termenul de redirectionare a cererii. Astfel, cererea urma să fie redirectionată la 21 iulie 2020, dar nicidecum la 29 iulie 2020. Circumstanțele date contravin prevederilor art. 60 alin. (1) și 75 din Codul administrativ

Mai mult, prin răspunsul privind refuzul acordării suportului financiar, dânsul se consideră discriminat pe criteriu de origine socială. În susținerea pretenției privind repararea prejudiciului moral, Iurie Grecu a indicat că prin acțiunile și inacțiunile părților s-a îngădit dreptul la soluționarea cererii în termen, astfel pricinuindu-i-se suferințe morale, totodată fiindu-i lezată onoarea și demnitatea de cetățean al Republicii Moldova, care beneficiază de drepturile garantate de Constituție și alte legi.

Grecu Iurie a solicitat anularea redirectionării răspunsului nr. 767 din 29 iulie 2020, constatarea nulității răspunsului nr. 767 din 29 iulie 2020, constatarea nesoluționării cererii în termenul stabilit, acordarea suportului financiar și repararea în mod solidar a prejudiciului moral cauzat în mărime de 3000 lei.

Prin hotărârea din 25 noiembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Iurie împotriva șefului adjunct al Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni Crudu Ion, primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei și Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni cu privire la constatarea nulității răspunsului, recunoașterea dreptului vătămât la asistență și protecție socială, acordarea suportului financiar, repararea prejudiciului moral cauzat, ca neîntemeiată (f.d.34, 41-44).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat examinarea în termen a petiției adresate în cadrul procedurii prealabile, pârâții respectând legal în raport cu termenul și complexitatea examinării petiției înaintate de către petiționar, răspunsul oficial fiind adus la cunoștința destinatarului. Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 3000 lei, instanța de fond a respins-o ca neîntemeiată, fiind în imposibilitate de a aprecia legătura cauzală între faptul examinării petiției adresate și daunelor, suferințelor psihice pretinse de reclamant în raport cu răspunsul prezentat, lipsind propriul zis refuzul examinării petiției adresate.

La 16 decembrie 2020, Iurie Grecu a depus cerere de apel nemotivată, cât și motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 noiembrie a Judecătorei Drochia, sediul Central, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă (f.d.46, 47-48).

Prin decizia din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost casată hotărârea din 25 noiembrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central și emisă o nouă decizie, după cum urmează: s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Grecu Iurie împotriva șefului adjunct al Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni – Crudu Ion privind anularea redirectionării răspunsului nr. 767 din 29.07.2020 și constatarea nulității acestuia, constatarea nesoluționării cererii în termenul stabilit, acordarea suportului monetar potrivit art. 47 alin. (1) din Constituția RM, Hotărârea

Guvernului nr. 716 din 18 iulie 2018, ca neîntemeiată. S-a declarat ca inadmisibilă cererea de chemare în judecată înaintată de Grecu Iurie împotriva primarului s. Ciuciulea raionul Glodeni – Calistru Ilie, Primăriei s. Ciuciulea raionul Glodeni privind constatarea nesoluționării cererii în termenul stabilit, acordarea suportului monetar potrivit art. 47 alin. (1) din Constituția RM, Hotărârea Guvernului nr. 716 din 18.07.2018. S-a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată înaintată de Grecu Iurie împotriva șefului adjunct al Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni – Crudu Ion, primarului s. Ciuciulea raionul Glodeni – Calistru Ilie, Primăriei s. Ciuciulea raionul Glodeni privind repararea în mod solidar a prejudiciului moral estimat la suma de 3000 lei. (f.d.70, 80-87).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că cererea lui Iurie Grecu adresată șefului adjunct al Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni Crudu Ion a fost examinată în conformitate cu legislația în vigoare, primul primind răspunsul corespunzător.

De asemenea, instanța de apel a remarcat faptul că nu poate discuta conținutul unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, deoarece reclamantul nu poate să pretindă ca răspunsul la cererea adresată unei autorități publice, la caz, șeful adjunct al Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni Crudu Ion, să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală or, emiterea răspunsului este atribuit exclusiv autorității publice competente și nu a instanței de judecată, răspuns care a fost emis în termen. Respectiv, instanța de judecată nu poate obliga o autoritate publică să examineze repetat aceiași cerere sau să dea răspuns cererilor petiționarilor, în conformitate cu dorința, și solicitările lor.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral din contul primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei și șefului adjunct a Direcției Asistență Socială Protecție a Familiei Glodeni Crudu Ion, instanța de apel a constatat inadmisibilitatea acestei pretenții, precizând că pentru a pretinde încasarea a careva sume cu titlu de prejudiciu, reclamantul urma să respecte procedura prealabilă prevăzută de lege, și anume, să adreseze autorității pârâte cerere de reparare a prejudiciului, iar ulterior, în cazul dezacordului cu actul administrativ individual emis de aceasta, putea să-l conteste în instanța de contencios administrativ. La caz, această procedură prevăzută de lege, nu a fost respectată, ori cererea de reparare a prejudiciului nu a fost adresată de către Iurie Grecu, în prealabil, părții pârâte, precum și nici nu se atestă existența vreunui act emis de autoritatea pârâtă în acest sens

La 25 februarie 2021, Iurie Grecu a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți (f.d. 77).

Tot, la 25 februarie 2021, Iurie Grecu a depus, prin intermediul cancelariei Curții de apel Bălți, recursul motivat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi privind recunoașterea

dreptului vătămat la petiționare, dispunerea încasării în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 8000 lei, încasarea suportului material financiar (f.d. 78-79).

În motivarea cererii de recurs, recurentul Iurie Grecu, și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe considerându-le neîntemeiate, deoarece nu s-au expus complet, obiectiv și motivat în privința tuturor pretențiilor. A indicat că actele judecătorești contestate au fost emise cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, nefiind elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

La fel, a invocat încălcarea art. 6 CEDO, prin faptul că poziția părților implicate în proces, nu a fost auzită, iar hotărârile adoptate sunt nemotivate. Recurentul a menționat că, analizând starea de fapt și de drept stabilită la examinarea apelului și raportând-o la normele de drept aplicabile cauzei, precum și la jurisprudența CEDO, a constatat că instanța de apel nu a cuprins întregul spectru de măsuri procesuale necesare examinării complete și multilaterale a cauzei, efectuând verificarea selectivă, superficială, incompletă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 16 februarie 2021, dispozitivul fiind notificat părților la 18 februarie 2021, fapt confirmat prin avizele poștale (f.d.73). Decizia motivată din 16 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost notificată părților la data de 23 martie 2021, fapt confirmat de avizele poștale (f.d.201-202).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Grecu Iurie s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 25 februarie 2021, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Bălți, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele

a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor

În fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Grecu Iurie.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Grecu Iurie se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu